

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲੀ ਪੱਖ।

ਭੰਡਾਰੀ । CJ, ਅਤੇ Faith aw, J.

ਆਤਮ ਸਿੰਘ - ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲੈਟ,

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ—ਜਵਾਬਦਾਰ

1955 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 77

1955 ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (1860 ਦਾ ਐਕਟ XLV)- ਧਾਰਾ 300 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ
4, ਅਤੇ 302—ਅਪਵਾਦ—ਦੋਸ਼ੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਾਭ—
ਅਪਰੈਲ, 6 ਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ- ਮਿਆਦ 'ਲੜਾਈ?'

ਅਪਵਾਦ 4[^]—ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ—ਕਤਲ-^{*} ਅਚਾਨਕ ਝਗੜਾ—ਬਰਫੇ ਦੇ ਫੱਟਣ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੌਤ ਵਾਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ਜੋ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਜੋ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪਵਾਦ 4 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 300 ਵਿੱਚ "ਲੜਾਈ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਸਾਰੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲੱਭਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਤਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਝਗੜੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਲ ਦੀ ਗਰਮੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਅਤਿ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਮਿਤੀ 31 ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਅਪੀਲ 1955, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ,

J. ਜੀ. ਸੇਠੀ, ਫੋਈ' ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

K. ਐਸ. ਚਾਵਲਾ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬ ਦੇ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਫਾਲਸ਼ਾ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾਵਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤਹਿਤ ਜੇ. ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਧਾਰਾ 302, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਕਿਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ

ਨੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਦੋਸ਼ੀ*- ਅਤੇ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਵੇਰੋ ਨੰਗਲ ਦੇ ਜਾਟ ਹਨ, ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਝਗੜਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਦੇ ਆਊਟਲੈੱਟ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਆਊਟਲੈੱਟਾਂ ਤੋਂ ਸਿੰਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਪਿੰਡ 4 ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਪੂਰਬੀ ਆਊਟਲੈੱਟ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ 1954 ਨੂੰ ਰਾਤ 8 ਤੋਂ 9 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਖੌਤੀ ਪੰਜ- ਚਾਇਤ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਲਟੀ ਵੈਟਰ ਜੋ ਪੂਰਬੀ ਆਊਟਲੈੱਟ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 4. ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ PW 1., ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ PW 5. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ PW 6, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ PW 7 ਅਤੇ ਪਾਲ

ਸਿੰਘ PW 8 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਲੜਕੇ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੰਡਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਰਫੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੈਕਟਿਵ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਮੀਟਿੰਗ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਰਚਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪੀ ਡਬਲਯੂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਦਰਮਿਆਨ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ। ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਦੀ ਇਸ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ 1 ਹੋਰ 2 ਪੁੱਤਰ 1 ਡੀਡਿਆਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਭੱਜ ਗਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ 'ਤੇ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਬਰਫਾ ਮਾਰਿਆ ਜਦਕਿ ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੋਟੀ ਨਾਲ ਉਡਾਓ. ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ 8 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਲਸਾ, ਜੇ. ਨੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਠੀ ਦੀ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡਕਕਾਇਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਫਿਰ ਭੱਜ ਗਿਆ।

ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਰੰਗੜ ਨੰਗਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਪੀ.ਏ.ਵੀ. 3, ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨੀ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟੀਕਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ., ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਐਕਸੀਅਨ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। 7 ਮੀਲ ਦੂਰ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਸਵੇਰੇ 5-30 ਵਜੇ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਕਿ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਬਰਫੇ ਦੇ ਵੱਜਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਜਿਊਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹਥਿਆਰ 4 | ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਖੱਬੇ ਫੇਫੜੇ, ਡਾਇਆਫ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਪੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਚ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਜ਼ਖਮ ਵੀ ਸਨ, ਜਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ' ► ਸੋਟੀ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ।

ਪੁਲਿਸ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ 10 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਡੀ ਜਿਹੀ ਡੰਡੇ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਾਸੋਂ ਇੱਕ ਬਰਫੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਸਿਰਫ ਬਰਫੀ ਫਰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਐਕਸ ਮਨੁੱਖੀ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਆਰ -ਕਥਿਤ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪੂਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਡਬਲਯੂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸਬੂਤ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸਤਰਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਬਰਫੀ ਦੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਧਾਰਾ 304, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਇਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 300, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਵਿਚ ਚੌਥੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। < ਕਤਲ ਦੀ ਰਕਮ ਜੇ ਇਹ ਪਲ ਦੀ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ-ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਕ ਵੀ ਗੱਦੀਨਸ਼ੀਨ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਿਹਾ ਵਿਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ, ਹੁਣ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟੀਚਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ. ਉਸ 'ਤੇ ਫੂਕ ਮਾਰੋ, ਇਹ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਐਕਸ-^" ਧਾਰਨਾ ਦੇ

ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਲਾਂਚ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ਜੋ ਅਪਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਜੋ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ 1 ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸਤਰਾਸ਼ਾ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 'ਤੇ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਵੀ ਉਦਾਸੀਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪਿਛਲੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਹੁਣ ਇੱਕ ਹੀ ਸੁਝਾਅ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

ਪੂਰਬੀ ਆਊਟਲੈੱਟ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਪਰ ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.

ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ, ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਕਿ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਭਰਿਆ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਇਆ।

ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਟਾਈਟ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੜਾਈ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਲੜਾਈ ਲੜਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਵੇ। ਉਸ 'ਤੇ ਝਟਕਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦਾ ਅਦਲਾ-ਬਦਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਾ ਲੱਭ ਸਕਣ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੀ। ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਚੌਥੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਲ ਦੀ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਝਗੜੇ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਤਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ^ਰਾਜ ^ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਕਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ।

—=— ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਤੰਬੂ ਅਤੇ *

ਫਾਲਸ਼ੋ. ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ / ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜੇ.ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ. ਇਸ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ

ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ
ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ